

Excellentie,

Met waardering hebben wij kennis genomen van het concept wetsvoorstel om het evident obsolete beslagverbod roerende zaken te moderniseren.

Wij achten de tweedeling die in het ontwerp wordt gemaakt tussen debiteuren die wel en niet zijn toegelaten tot schuldhulp niet alleen ongelukkig maar zeer onjuist. Het systeem van schuldhulpverlening piept en kraakt. De toegang tot het systeem staat onder druk. Gemeenten zijn zoekend hoe ze schuldhulpverlening inbedden in de drie decentralisaties. Rechtbanken zien het aantal schuldenbewinden stijgen terwijl het gebruik van de Wsnp juist afneemt. Zeer velen hebben hierdoor effectief momenteel geen toegang tot schuldhulp. Uit het onderzoek “Onoplosbare schuldsituaties” (HU november 2014) blijkt dat “er in Nederland ruim 700.000 mensen die in problematische schulden leven en ruim een miljoen die daar een serieus risico op lopen” (p. 15). “In 2013 vroegen 89.000 huishoudens om hulp. Naar schatting 80 procent van die groep heeft problematische schulden. Dat wil zeggen 72.000 huishoudens. Van de 89.000 huishoudens is er voor ongeveer 38.000 (43%) huishoudens geprobeerd om een schuldregeling te treffen. Bij 32.000 huishoudens heeft dit daadwerkelijk tot een schuldregeling geleid. Een deel van de groep waarbij een schuldregeling niet mogelijk was, is vervolgens naar de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) gegaan. Dit betekent dat de problematische schulden voor ongeveer 35.000 huishoudens die in 2013 bij de NVVK om hulp vroegen vooralsnog onoplosbaar bleken”. Daarnaast staan voorzichtig geschat 600.000 personen die verkeren in een onoplosbare schuldsituatie. Zou het ontwerp gelding krijgen, dan ontstaat een tweedeling waarbij een elite wordt beschermd en een ander, grootste gedeelte gedeelte slechts zeer beperkt.

Wij achten daarbij de voorgestelde lijst van uitgezonderde goederen veel te beperkt. Gevreesd moet worden dat dreiging met verwijdering van basale huisraad (waarbij de opbrengst doorgaans niet in een redelijke relatie tot de executiekosten staan) er effectief toe zal leiden dat de debiteur na beslag roerende zaken alles op alles zal stellen de executant financieel tegemoet te komen. Ook als er daartoe geen middelen in de boedel zijn en de enige reden om te handelen is om de rang van de debiteur feitelijk te verhogen vanwege de angst voor het beslag roerende zaken op de huisraad. Wij pleiten voor een algemene lijst voor personen met schulden waarin zaken worden vrijgesteld ongeacht de vraag of de debiteur is toegelaten tot een vorm van schuldhulp. Als er al reden is om mensen in een uitzonderingspositie te brengen, dan andersom. Bijvoorbeeld nadat is aangetoond dat de debiteur willens en wetens probeert zijn crediteuren te benadelen.

Het lijkt ons tenslotte een goede gedachte dat bij beslag roerende zaken ten laste van natuurlijke personen, niet-ondernemers de kantonrechter en niet de Voorzieningenrechter beslagrechter wordt met corresponderend (relatief) laag griffierecht. Wij zien nu al dat de hoogte van het griffierecht velen ervan weerhoudt om te gaan procederen, ook als zij een pleitbaar belang hebben.

Wij lichten deze visie graag toe aan U en aan het parlement.

Met vriendelijke groet,

Hogeschool Utrecht  
Nadja Jungmann lector Schulden en incasso  
Erica Schruer Senior onderzoeker en advocaat

Modus Vivendi-groep  
Jacques en Gerard van Rossen